

Οικολογία και Αρχιτεκτονική

Εδώ και μία εβδομάδα βρίσκομαι μακριά από την Αίγινα. Άφησα πίσω μου την καταπράσινη φύση του νησιού που λάμπει μέσα στα ανοιξιάτικα χρώματα και τις μεθυστικές μυρωδιές και ταξιδεύω για λίγες μέρες.

κτρολόγια υπολογιστή, παλιά αυτοκίνητα, κ.α.) και λάσπη που είτε γίνεται τούβλα σε ξύλινα καλούπια είτε δουλεύεται με το χέρι. Επίσης, το νέο οκταγωνικό κτίριο δίπλα στο πάρκο έχει τοίχους από αχυρόμπαλες και διπλή στέγη από λαμαρίνα (εξωτερικά) και ξύλο (εσωτερικά) για να αερίζεται και να διατηρεί χαμηλή θερμοκρασία στο εσωτερικό του.

Στον οικισμό Νεότ Σμαντάρ, επισκέφτηκα το Κέντρο Παραδοσιακών Τεχνών που βρίσκεται στο κέντρο του οικισμού. Το – κατά τα άλλα σύγχρονο – κτίριο, που έχει σαφείς αναφορές και επιρροές από την εκφραστική αρχιτεκτονική του Καταλανού αρχιτέκτονα Αντόνιο Γκασουντί (19ος αιώνας), στεγάζει τα εργαστήρια αγγειοπλαστικής, χρυσοχοΐας, χειροτεχνίας, κ.α. Ξεχωρίζει δε από μακριά χάρις στον βιοκλιματικό του πύργο. Ο πύργος αυτός λειτουργεί σαν «κλιματισμός» καθώς, με τη βοήθεια ψεκασμού νερού και σωστής αξιοποίησης των φυσικών ανέμων, ψύχει το κτίριο και μειώνει αισθητά τη θερμοκρασία στο εσωτερικό του, όταν έξω επικρατεί αφόρητη ζέση.

Το δύσκολο κλίμα της ερήμου εμπνέει νέες μορφές αρχιτεκτονικής έκφρασης που εναρμονίζουν το κλίμα με την οικολογική συνείδηση. Σίγουρα μπορεί να εμπνεύσει και σε μας στην Αίγινα τρόπους που μπορούμε να συνδυάσουμε την αρχιτεκτονική με την οικολογία στο δικό μας κλίμα.

Χτίζοντας με αχυρόμπαλες στην έρημο

Χτίζοντας με αχυρόμπαλες και λάσπη και «άχρηστα» αντικείμενα και παλιά αυτοκίνητα

Οι φοιτητές χτίζουν μόνοι το σπίτι τους από αχυρόμπαλες και λάσπη

66

Το δύσκολο κλίμα της ερήμου εμπνέει νέες μορφές αρχιτεκτονικής έκφρασης που εναρμονίζουν το κλίμα με την οικολογική συνείδηση. Σίγουρα μπορεί να εμπνεύσει και σε μας στην Αίγινα τρόπους που μπορούμε να συνδυάσουμε την αρχιτεκτονική με την οικολογία στο δικό μας κλίμα.

Φοινικόδεντρα με χουρμάδες στην έρημο

Βρίσκομαι σε μία διαφορετική φύση, χωρίς ιδιαίτερα ανοιξιάτικα χαρακτηριστήρα, όμως με απολύτως δικά της χρώματα. Βρίσκομαι στην έρημο του Νέγκεβ, στο σημείο που η Αίγυπτος, η Ιορδανία και το Ισραήλ συναντάνε την Ερυθρά Θάλασσα.

Σε όλη τη διαδρομή των τριών περίπου ωρών, από την Ιερουσαλήμ νότια προς το τουριστικό θέρετρο του Ειλάτ, μπορεί κανείς να συναντήσει στη διαδρομή, εκτός από ατέλειωτες σειρές από φοινικόδεντρα (κυρίως χουρμαδιές) και αραιή βλάστηση, πολλούς μικρούς οικισμούς. Ο κάθε ένας αποτελείται από μερικές οικογένειες, που φέρνουν ζωή στην έρημο και συμβιώνουν τόσο με τις δύσκολες συνθήκες της (έλλειψη νερού, ζέση, δυνατές ανεμοθύελλες, κ.α.) όσο και με τα δώρα που τους προσφέρει (καρπούς όπως χουρμάδες, υπόγεια ύδατα, ψαχιά και πρεμιά, ανοιχτούς ορίζοντες, παρθένα φύση, κ.α.). Αυτό όμως που με κέρδισε περισσότερο ήταν η

τούτου Περιβαλλοντικών Σπουδών έχει τοίχους από αχυρόμπαλες και στέγη από λαμαρίνα. Ακόμη και χωρίς παράθυρα και χωρίς – φυσικά – κλιματισμό, νοιώθει κανείς τη διαφορά θερμοκρασίας που επικρατεί μέσα στο κτίριο σε σχέση με έξω. Οι αχυρόμπαλες, ένα απόλυτα οικολογικό υλικό, το οποίο μάλιστα κοστίζει και ελάχιστα, αποτελεί εξαιρετικό μονωτικό υλικό και συγχρόνως επιτρέπει στο κτίριο να «αναπνέει». Επειδή πολλοί μπορεί να αναρωτηθούν τι σχέση έχουν οι αχυρόμπαλες με την Αίγινα, θα αναφέρω ότι γνωρίζω τουλάχιστον για ένα σπίτι στην Αίγινα που χτίζεται με τοίχους από αχυρόμπαλες!

Στον οικισμό Λοτάν, όπου βρίσκεται το Κέντρο Δημιουργικής Οικολογίας, τα νέα κτίρια που χτίζουν οι ίδιοι οι φοιτητές για να μείνουν βασίζονται στους γεοδεσικούς θόλους του Αμερικανού εφευρέτη μηχα-